

БОЗАЙНИЦИ

Най-висшият клас гръбначни; към тях се числи и човекът. Характерни общи белези: космена покривка, живородство (освен еднопроходните), изхранване на малките с мляко, грижи за поколението, постоянна температура на тялото (рядко колебаеща се - при яйценосните), обемиста черепна кутия, високо развитие на всички системи и органи, особено на нервната система. Сухоземни и вторично водни. Около 4000 вида, живеят навсякъде, разпределени в 3 подкласа: еднопроходни-(Разред бозайници, най-примитивните. Птичечовка, проехидна и ехидна - в Австралия, остров Тасмания и Нова Гвинея. Съчетават белези на влечуги, птици и бозайници. Горната челюст е превърната в човка, нямат зъби. Яйцепроводите, семепроводите и пикочопроводите завършват в клоака. Млечните жлези нямат сукални зърна, имат самостоятелни отвори. Снасят яйца.) двуутробни-(Подклас бозайници. За повечето двуутробни е характерна кожната торба на корема на женската, в която се доотглеждат малките, родени съвсем дребни и безпомощни. Дължина от 8 см до 3 m (гигантско кенгуру). 2 54 вида (опосуми, торбести мравояди, бандукти, кенгурата и др.), в Австралия и близките острови, малък брой в Южна и Средна Америка. Някои външно наподобяват плацентни бозайници - гризачи, порове и др. Растителноядни, някои хищни (торбест вълк, торбест дявол.) и плацентни-(Инфраклас живородни бозайници. Зародишите се развиват в матка, където се образува плацента. Мозъкът е силно развит, тялото - с постоянна температура. Лесно приспособими, обитават различна среда. 17-18 съвременни разреда: насекомоядни, кожокрили, примати, зайцеподобни, гризачи, китоподобни, хищни, перконоги, хоботни, чифтокопитни, нечифтокопитни и др. Храна: разнообразна. Голямо стопанско значение.) (най-многобройни); в България - около 90. Обитават различна среда. Храната на бозайниците е изключително разнообразна.

НАСЕКОМОЯДНИ БОЗАЙНИЦИ

Азред най-примитивни плацентни бозайници. Около 500 вида, липсват само в Австралия; в България - 10: земеровки-(Семейство насекомоядни бозайници. Най-дребните бозайници - дължина 4-7,5 см; етруската земеровка тежи 2 г. Козината тъмна, мъхеста; муцуната силно източена, заострена. 20 рода с 246 вида, навсякъде (без Австралия); в България - 8 вида. Храна: всеядни, предимно насекоми. Защитени.)

Къртица-(Семейство насекомоядни бозайници. Дължина до 20 см, с мека козина. Повечето са се приспособили за подземен живот

и ровене: очите недоразвити, предните крака лопатовидни. 29 вида, в Европа, Азия и Северна Америка; в България 1 - европейска къртица.)

Таралеж-(Семейство насекомоядни бозайници. Две подсемейства. Гимнури - дължина 13-44 cm, покрити с косми. Разпространени в Югоизточна Азия, на Зондските острови и др. Истински таралежи - дължина 15-30 cm, покрити с бодли. Живеят в Европа, Азия и Африка; в България - 1 вид, дължина до 30 cm, навсякъде. При опасност се свиват на кълбо, защитени от бодлите. Раждат 3-5 малки. Храна: насекоми и др. дребни животни.). Някои се размножават бързо. Храна: главно насекоми, но и дребни гръбначни.

БРЕМЕННОСТ

Физиологичен процес в организма на жената и живораждащите животни, протичащ от оплождането до раждането. У живородните риби, земноводни и влечуги зиготите се развиват в половите пътища, хранят се от жълтъка на яйцето. У двуутробните зародишът също се развива за сметка на жълтъка, но недоразвитите новородени продължават да се развиват в майчината торба. У плацентните бозайници зародишът се развива за сметка на хранителните вещества, постъпващи от кръвта на майката. Бременността е едноплодна (при едрите бозайници) и многоплодна (при дребните). У жената бременността трае 280 дни (10 лунни месеца, или 40 седмици, считани от първия ден на последната менструация). Оплодената в яйцепровода (маточната тръба) яйцеклетка се развива в кухината на матката в зародиш (след 9-ата седмица на бременността - плод). Оформят се зародишните обвивки, образуващи мехур, изпълнен с околоплодни води (в края на бременността 1-1,5 l) - предпазват плода от увреждане, осигуряват му подвижност, улесняват раждането. В майчиния организъм настъпват хормонални и други промени: матката нараства на тегло и обем, спират менструацията и зреенето на нови яйцеклетки, млечните жлези нарастват и при натиск отделят коластра. Методи за разпознаване на ранна бременност: биологични и имунологични проби, прецизен гинекологичен преглед. Усложнения на бременността: извънматочна бременност, повръщане в първите месеци, аборт, токсокози на бременността и др. В България бременните ползват нормативно определени права и привилегии - трудоустрояване, платен отпуск и др. У животните ранната бременност се установява чрез изследване през правото черво (при крава, кобила), по-рядко - лабораторно, с ултразвук и др. Усложнения: многоводие, маловодие, разлагане и уродства на плода, оток на бременните и др.

Храната на бозайниците е изключително разнообразна. Обитават различна среда. Бозайниците са едни от живите организми на земята и за това те си имат достатаци и не достатаци но никои не е саварбен.